

rigtigt at gjøre et stort og dristigt Skridt; thi et lille forsigtigt Skridt, som Ministeren her har gjort, kan føre til, at man kommer til at ståe Sagen mere end man gavner den — dette skal jeg nu imidlertid ikke udvikle videre, det har den høitærede Minister hørt saa tidt — og det har jo selvfølgelig ikke været Ministerens Mening. Det har virkelig været hans Mening at gaae Sygekasserne. Et stort og dristigt Skridt kan selvfølgelig ogsaa medføre stor Fare; men jeg tror rigtignok, at i dette Tilfælde vil det gaa saaledes, at Sykken hjælper den Kjøkke. Jeg vilde ønske, at den høitærede Minister havde været eller vilde være noget mere skjæmt med Henhyn til at tage Mønstrene fra Tydsland; ja ikke blot tage Mønstrene fra Tydsland, men ogsaa udføre dem, ikke alene tage Detaillerne, om jeg saa maa; sige, men ogsaa tage selve Mønstret, selve Grundtanken.

Solch: De to Foredrag, vi nu have hørt, vare høist forskjellige og udgik fra høist forskjellige Synspunkter. Den ærede første Taler (Clausen) mente om dette Lovforslag, at det gjorde for stort Indgreb i Friheden og Selvføret, og i det Hele taget havde han den Indvending imod det, at det vilde gribe for dybt ind i Udviklingen, som den nu en Gang er. Den ærede sidste Taler (Henning Jensen) var misfornøiet med Lovforslaget, fordi det ikke søgte at indføre Tvang paa dette Omraade, altsaa forsøgte at indføre et for os helt nyt og stort Princip. Jeg for mit Vedkommende maa tilstaa, at jeg havde den Tanke, at denne Sag, som har været grundig behandlet i Landsstinget og foreligger for os i en klar og overfsuelig Form, ikke vilde have ført til, at det skulde være nødvendigt at diskutere de egentlige Principer, der ligge til Grund for Lovforslaget. Det er selvfølgelig ikke min Mening at ville rette nogen Anke derimod; men jeg havde som sagt tænkt mig, at man ligesom jeg væsentligt kunde indstrænke sig til at tage under Behandling de Uoverensstemmelser, der have viist sig at være til Stede i Landsstinget mellem Flertallet og Mindretallet. Naar der henfjes til den overordentlig grundige Behandling, Sagen nu har faaet, maa jeg dog sige til det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, at jeg aldeles

ikke kan være enig med ham; thi vel mener jeg efter den Politik, som denne Stat saavel som alle andre Stater kan være opfordret til at følge paa det sociale Omraade, at Tvangsforanstaltninger kunne være nødvendige, og at det ingenlunde, som i tidligere Tider, kan nytte paa ethvert Punkt at ville opretholde Individets Frihed; men jeg kan dog ikke se, at man bør skride til Tvangsforanstaltninger, saa længe der er en mulig og rimelig Udsigt til at naa tilfredsstillende og heldbringende Resultater ad Frivillighedens Vej. Altsaa forsaavidt er jeg ganske enig med den ærede Taler, som først havde Ordet, og i høi Grad enig med de Forsøg, der ere gjorte fra den høitærede Ministers Side, idet han har forsøgt at bygge paa en Udvikling, en Institution, som ad Frivillighedens Vej har udviklet sig paa en saadan Maade, at man maa være særdeles glad overfor denne Bestræbelse i vort Folk. Jeg staar altsaa ganske paa Lovforslagets Grund, nemlig at man ikke skal anvende Tvang, fordi jeg ikke anser den for absolut nødvendig. Endelig kan jeg ogsaa slutte mig til den Bemærkning, der kom fra den ærede sidste Taler i Slutningen af hans Foredrag, om, at det var et forsigtigt Skridt, her var gjort, men det udelukker slet ikke, at man gjør Skridt af anden Natur, hvis det i Tiden skulde vise sig nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Den ærede Taler sagde, at man maatte dog sagtens være berettiget til Tvang her, naar Ministeren ikke havde havt nogen Betænkelse ved at anvende Tvang overfor Arbejdsgiverne. Jeg skal dertil bemærke, at uagtet der blandt Arbejdsgiverne er en Tendens, en stærk Tendens til at sikkre deres Arbejdere mod Ulykker, er der dog en meget væsentlig Forskjel; thi overfor Arbejdsgiverne er der kun Tale om at paalægge dem en Forpligtelse, og det tør jeg sige, at der vel altid, naar der er Spørgsmaal om en Forpligtelse, som skal være til Fordel for Andre, blandt den Kreds af Menneſter findes Personer, som ikke ere tilstrækkelig villige til frivillig at paatage sig saadanne Forpligtelser. Der er og maa med Nødvendighed være en Tvang tilstede. Ganske anderledes stiller det sig da ved Sygeforsikring, hvor Spørgsmaalet er, hvorvidt de Offre, der skal gjøres af Vedkommende, udelukkende eller dog nærmest paa første Haand komme